

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

עין משפט נר מצוה

י.

מסורת הש"ס

יש אחרים היסר. כשחצבה שילה הותרו הצמות כדלמרינן במס' זבחים (דף ק"ט). כי לא נצתם עד עתה אל המנוחה^(א) זו שילה שנתו מלכבוש ואל הנחלה^(ב) זו ירושלים למה חלקן הכבוש כדי לימן היסר צין זו לזו: **גמ'** **ציה חוניו.** מוצח חוניו. צנו של שמעון הצדיק צנה צמה צמרים לשם קטש שמי: **קספ** כר^(ג). **במס'** נמחזת **גמ'** (דף ק"ט): **קספ** כר^(ג). **דליכא** למאן דלמר המס צננאה לשם ע"ז: **וקסבר קדושה.** שנתקדשה ירושלים אינה קדושה לעולם ומשחרצה הותרו הצמות: **לעמיד לבא.** כלומר משחרצה: **והיא היסא נחלה.** האמור בצסקו אל המנוחה ואל הנחלה: **קלעים להיכל.** קא סלקא דעמך צמקוס חומות היכל שיהא מוצח הצניו צעורה קרוי אשכ פתח האל מועד^(ד) שאלמלא קן לא היו מקריצין עד שיגמר הצניו והס המחילו להקריצו צקצמות משצבו שם צימי כורש כמו צקצמו צספר עורא (א) ועד עשרים ושנים שנה אחרי כן לא נגמר הצניו צשנת שלש לדריש האחרון: **בונין צמחון.** שהיו קלעים פרושים לפניו מעושי המומה שלח יצקפו הצניו למך ההיכל: **לאו מכלל דר' אליעזר.** דבעי קלעים סבר לא קידשה לאחר חורבן לפיכך פיסו קלעים צמקוס צניו וחזרו וקידשו צמדות וצסיר כדלמר במס' צשועת (דף ק"ט): **ומר מאי דשמיע ליה סימא כו':** ולא משום צורך קדושה: **וכי סימא כו':** אס אלו. עיירות נמנו צפ' צמלא דערכו^(ה) לענין צמי ערי חומה לומר שהיו מוקפות חומה מימות יהושע צן נון ואין סף יומר מתשעה: **ולמה מנאוס.** והלא הוצה הצנה היו סס והמס נמי וכן תול כיואל צהן: **ורמינאו.** מסקנא דמילמיה הוא דלמר לעיל הני מנאי פליגי בקדישה ולא קידשה: הא

תורה אור השלם
1. כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יי' אלהיך נתן לך. וברצונך שם ונבלד את כל עירי צנת ההוא לא היתה קריה אשר לא לקחה מאתם ששים עיר על חבל ארצב מקלקת בני בןשון: דברים ג ד
2. כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יי' אלהיך נתן לך. וברצונך שם ונבלד את כל עירי צנת ההוא לא היתה קריה אשר לא לקחה מאתם ששים עיר על חבל ארצב מקלקת בני בןשון: דברים ג ד
3. כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יי' אלהיך נתן לך. וברצונך שם ונבלד את כל עירי צנת ההוא לא היתה קריה אשר לא לקחה מאתם ששים עיר על חבל ארצב מקלקת בני בןשון: דברים ג ד

גליון הש"ס

גמ' וקידשה לעתיד לבוא. עי' במס' דף ס"א ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' כשהיו בונין הבנין עשו קלעים: (ב) שם לעמיד לבוא לאו מכלל דר' אליעזר: (ג) תוב ד"ה דלוי עלמא וכו' ומלוי שכן חזק לרץ והוא דפ"י דשביעית ומייתי לה בב' מקום שנהגו דקלמך שלש אלות לבגדו יהודה: (ד) בא"ד רץ להולכי ירושלים צקש ר' אליעזר ג"כ להולכי צל"ל: (ה) ד"ה למה וכו' וכו' למך צ"ב משמע מנחת מוס' דמפסרי ראשונה צכנים וימך ויבקע שני ירשת יהושע ואלו עיניהם שם להס ציטול אצל שלשית וירושע עורא אן לה ציטול חה שלש דכתיב החסר צמכמו צפ' העל דפי' ש' להס היינו לומר דלרץ לחזר לירושע כדי לקדש און להס היינו לומר דפי' ירושע עומדת לעיל עולה קדושה וכמו שפירש' לשם אלא לדכתיב מנאל ראשונה ירושת צכנים וימך ויבקע שני ירשת יהושע ומס ואלך קדשה לעולם ולר"י וכו' ראשונה היא ירושת יהושע שני היא ירושת עורא ומס ואלך קדשה לעולם ע"ס:

חוניי לאו בית עבודת זרה היא וקדושת ירושלים יש אחריה היתר כולו, ונידחו דבריו. ומעשה דחוניי מפורש בסוף מסכת מנחות וכן שמעון הצדיק הוא וחלק על שמעיה אחיו, כשעלה לכהונה גדולה נתקנו בו וכו' וברז, והלך ובה מוחב באשכנזי דר' צמרי וחקריב עליו קרבן וכו'. ואמרין תנאי היא. כלומר יש תנא שאומר יש אחריה היתר. דחניי אמר ר' אליעזר כשהיו בונין בחיכל היו עושין קלעים להיכל וקלעים לצורה כו'. אמר ר' יהושע שמעיה שמקריבין אפי"פ שאין בית בו' עד מנפי קדושה ראשונה קדשה לעתיד ולבוא לפולם. ודייקין לאו מכלל דר' אליעזר בר פלוניתה דר' יהושע סבר דקדושת ראשונה קדושה לעתיד היא ולא לעתיד. ודחי רבינא ואמר כולי עלמא קדושה לשעתה וקדושה לעתיד, ור' אליעזר אמר מה ששפע ור' יהושע מה ששפע ואין ביניהם חלוקה. ואמרין אלא ר' ישמעאל בר' יוסי הוא דאמר קדושה ראשונה אינה לעתיד לבוא והוא חולק על ר' אליעזר ועל ר' יהושע. דחניי צבורת כהנים עיר חומה המקופה מימות יהושע בן נון כגון קצה הישנה של ציפריין וחקרה של גןן'ש חלב וירפת הישנה ונמלה הרי בגליל וגדר הרי בעבר היתר וחדרי ואתו וירושלים הרי ביודה. אמר ר' ישמעאל בר' יוסי לא מנו את אלו אלא שיקדשו שיעלו בן הגולה אבל הראשונה בטלו משבטלה הארץ. איני והתייא סוף ערכין אמר ר' ישמעאל בר' יוסי וכי אלו בלבד היו והלא תיבן ששים עיר כל חבל ארצב וכו' וכו' אלא עירם צבורת וכו' אלא מצאו את אלו

שמעתי שמקריבין בבית חוניו. קשיא היאך מקריצין סס צטומאה דהא גזרו טומאה על ארץ העמים ויש לומר דשמח לגצי הא לא גזרו חכמים טומאה כיון שזמן המורה יכול להקריצו: **ובמאי מעמא** הדר ביה משום קושיא דרב מרי. הקשה הר"ר חיים ומתחילה היכי אמר למילמיה וכו' לא היה יודע המשנה והלא הן שגורות צפי כל ועוד קשיא כיון דמנאי היא אמאי הדר ציה לימא אנה דלמרי כמאן דלמר לא קדשה לכך נראה להר"ר חיים דכ"ע מודו דמשצבו לירושלים נאסרו הצמות וצו לא היה להן היסר והני מנאי צהא פליגי דמאן דלמר לא קדשה סבר דלף צמקומו של מוצח אין יכולין להקריצו כעשוי^(ו) ומאן דלמר לא קדשה סבר דצמקוס מוצח וממר להקריצו אצל לא צממה:

דבולאי ע"מא קדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא. הקשה רבינו תם אמאי לא מייתי רחיה דרבי אליעזר אית ליה צפ' קמא דחגיגה (דף ג: וס) דלא קדשה לעמיד לבוא דקאמר התם מעשה צבי יוסי כן דורמסקית ומסיק אמר ר' אליעזר כך מקובלני מרצן יוחנן צן וכו' עמון ומואב מעשרין מעשר עני צשביעית מה טעם משום דרצה כרכים כצשו עולי מצרים ולא כצשו עולי צבל וקדושה ראשונה קדשה לשעתה וכל קדשה לעמיד לבוא ומיך רבינו תם דמה טעם דהתם גמרא הוא דקאמר לה ולאו מילתא דרבי אליעזר היא ותדע דהא צמשה מוסכת ידים (פ"ד משנה ג) דתינא מילמיה דרבי אליעזר לא מנא לא והכי פירושה מה טעם מעשרין משום דכי האי גוונא אשכחן צערי ישראל שהניחו עולי צבל מלקדש למאן דלמר לא קדשה כדי שיסמכו עליהן עניי ישראל צשביעית וכן שכן עמון ומואב שכן מוצה ולרץ שהניחו עולי צבל מלקדש למאן דלמר לא קדשו והניחו עולי צבל דלמר לא קדשו ומואב צשטרו צסיון אלא מיירי צאותן שהניחו ישראל צלחאס ממצרים ולא כצשו והכי נמי משמע צמסכת ידים (פ"ג ס"א) דחשיב להו עס צצבל ומצרים שהן הירדן והגליל דמשמע דעמון ומואב שהיו צעבר הירדן היו מנאי מיירי צעמון ומואב צשטרו ועוד הקשה ר"ם מהא דלמר במס' רבעי היה לו לרבי אליעזר וצקש להפקירו לעניים וא"כ משמע דאית ליה קדשה לעמיד לבוא ומשום שלא היה רוצה לטרות להולכי ירושלים היה מפקירו לעניים שילוי צותו והניחו עולי צבל דרבי אליעזר וכו' ואלו הולכי ירושלים היה מפקירו לעניים וגם מה היה עיניהם מרויחים אחרי שצקש לדפדפוא וי"ל משום דצדאשונה כרס רבעי צצברך שישאל היה צריך להולכי (ד' לירושלים וגם צקש ר' אליעזר להולכי משום דכל דבר שנאסר צמניין צריך מניין אמר להסירו ושהא מיימי לא צצילה (ג"ז ס"א) ומכל מקום העניים היו מרויחים צמה שהיו יכולים לחללו צשוע פרוטה כדשמואל ונהי דשמואל לא אמר למלמיה אלא צדיעזד כדמשמע לינא שחללו היינו דווקא צזמן צצית המקדש קיים אצל צזמן הזה לא^(ז) ואפילו למחילה והכי נמי איתא צשאלותו דרב אחאי צפרשת קדושים מנאי (סוף סימן ק) ומצרך על פדיון עובר לעשייתן וקלי ליה למי פדיוניה או שיליכס לנאר: ונ"ע מוס' ר"ה לא: ד"ה צקש: **למה** מנו חכמים את א"ו. קשה אמאי ימית הך צרימא דלא מוכחא אלא קדושה ראשונה לא צטלה והאיכא תנא דאית ליה צפ' העל (יבמות דף צ"ב): **דקדושה ראשונה** שיהיה אין להן קדושה אחרונה לא צטלה וקדושה חתונה היתה לאחרי קדושה (ש' שלשית (ה) ויש לומר דלפילו למאן דלמר קדושה אחרונה לא צטלה היינו דוקא לענין מרומה צזמן הזה אצל לכל מיני אחרוני ודאי צטלה:

שאר

במ"א מ"י פ"א מהלכות צ"ב צ"ב ש"ס פ"א הלכה טו ופירוש מהלכות מעשה הקדושת הלכה טו סגנו עשין קסג:

מוכר רש"י

כי לא באתם עד עתה. צימו נגלגל אל המנוחה כו' (בבב"ם ק"ט). והיא היתה לבחלה. היאם דלמרי צקלה צמנא אל המנוחה ואל הנחלה ולימרי מנאי (בבב"ם ק"ב). **שמעתי.** מרומי, כשהיו בונין בחיכל. צימו עורא, עושין קלעים. צמקוס חומה וניסא את מנאי המנוחה אל הקלעים, וכן לעומת, אלא שביחבל בונין במחון. מנו עולמיה לפסם מן המנוחה וצוניה את המנוחה צמחון שלח יונו עיניה מן ההיכל וקסד דמיך קלעים לצי צלעור כי להצרי חסרות להקריצו דלס אים צין אן קרינ קדושה ראשונה צטלה (שבועות טו). **אע"פ שאין חומה.** ירושלים קודש ששניית חומה (ס"א). קדושה ראשונה. של צית מוסכת י. ובב"ם ט. צ"ב). ומר מאי דשמיע ליה קאמר. ולא כרבי יהושע לחלוק על רבי אליעזר, ולא שמעיה לרבי אליעזר דלמר לא קדשה (שבועות טו). אלא מנו חכמים את המנוחה מנו חכמים צפקר צמלא דערכו שזרי מוקפות חומה מימות יהושע בן נון לענין מלוא צמי עיר חומה והיה להס למנות עור לרצה שלש מנאוס (ס"א). מצאו את אלו וקרישום. לא פירש יי צמה מוקדשים עיר ארץ ישראל (בבב"ם דב: כח: פסח במסכת שבועות וס"א) דמקדשי לא צמי מרות וצפתי וצית דשי מהלכין וצמי מרות אמריין). אבל קדושה הארץ סומגה צן ואין צהן דין עיר חומה. במשכילתא. חבורין ראשון (בבב"ם דב: קדושה ראשונה. שקדשה יהושע (ס"א). וכי אלו בלבד היו. מוקפות חומה מימות יהושע בן נון (שבועות טו). מצאו אלו. דרך ציחאס (ס"א).

רבינו חננאל

יש אחריה היתר. כלומר שרחה השכחה אחר חורבנה בוב ובצניו אבל ירושלים. אבל משבטלה בית עולמים אין אחריה היתר במקום אחר לפולם. אמר ר' יצחק שמעיה שמקריבין בבית חוניי בזמן הזה, קסבר בית חוניי לאו בית עבודת זרה היא וקדושת ירושלים יש אחריה היתר כולו, ונידחו דבריו. ומעשה דחוניי מפורש בסוף מסכת מנחות וכן שמעון הצדיק הוא וחלק על שמעיה אחיו, כשעלה לכהונה גדולה נתקנו בו וכו' וברז, והלך ובה מוחב באשכנזי דר' צמרי וחקריב עליו קרבן וכו'. ואמרין תנאי היא. כלומר יש תנא שאומר יש אחריה היתר. דחניי אמר ר' אליעזר כשהיו בונין בחיכל היו עושין קלעים להיכל וקלעים לצורה כו'. אמר ר' יהושע שמעיה שמקריבין אפי"פ שאין בית בו' עד מנפי קדושה ראשונה קדשה לעתיד ולבוא לפולם. ודייקין לאו מכלל דר' אליעזר בר פלוניתה דר' יהושע סבר דקדושת ראשונה קדושה לעתיד היא ולא לעתיד. ודחי רבינא ואמר כולי עלמא קדושה לשעתה וקדושה לעתיד, ור' אליעזר אמר מה ששפע ור' יהושע מה ששפע ואין ביניהם חלוקה. ואמרין אלא ר' ישמעאל בר' יוסי הוא דאמר קדושה ראשונה אינה לעתיד לבוא והוא חולק על ר' אליעזר ועל ר' יהושע. דחניי צבורת כהנים עיר חומה המקופה מימות יהושע בן נון כגון קצה הישנה של ציפריין וחקרה של גןן'ש חלב וירפת הישנה ונמלה הרי בגליל וגדר הרי בעבר היתר וחדרי ואתו וירושלים הרי ביודה. אמר ר' ישמעאל בר' יוסי לא מנו את אלו אלא שיקדשו שיעלו בן הגולה אבל הראשונה בטלו משבטלה הארץ. איני והתייא סוף ערכין אמר ר' ישמעאל בר' יוסי וכי אלו בלבד היו והלא תיבן ששים עיר כל חבל ארצב וכו' וכו' אלא עירם צבורת וכו' אלא מצאו את אלו